

at det ikke med Billighed kan forlanges, at Bestyrelsen for denne Fabrik skulde gjøre de Drosser, som vilde være nødvendige for at fyldestgjøre større Fordringer end netop dem, den aarlige Vedligeholdelse og Erstatning af det casuable Materiale ligefrem medføre. Denne Baanfælgighed har været tilstede, hvergang der har været Tale om større Anskaffelser, og det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgfreds har i de Bemærkninger, han meddeelte os, oplyst, hvorledes det er gaaet ved disse Leiligheder, idet det nemlig hver Gang, paa Grund af at Fabrikken ikke kunde skaffe det, der forlangtes, i den Tid, der var givet, har været nødvendigt, at Løihuset maatte overtage Sagen, da Landets eneste Geværfabrik ikke kunde gjøre det. Naar jeg altsaa seer hen til Forholdet, saaledes som det factist har udviklet sig, og tager Hensyn til den historiske Udvikling, der ligger for med Hensyn til Afsløtningen, idet nemlig Krigsbestyrelsen allerede i et halvt Aarhundrede har fremsat Ønsket om at komme bort fra dette Forhold, saa siger jeg, at det efter min Overbeviisning er et ganske antageligt og rimeligt Grundlag, der her foreligger, hvorefter Staten kan komme ud af Forholdet ved at give et Beløb af 93,000 Rd., at levere i kongelige Obligationer til 86 $\frac{1}{2}$, hvilket altsaa kun vil give 80,000 Rd. — Der er endnu et Forhold, hvorpaa jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom, skjøndt jeg ikke ønsker at opholde mig derved, men som dog i alt Fald fortjener at tages med i Betragtning, nemlig det, at dersom man maa erkjende, at Fideicommissets Berettigelse er tvivlsom, maa man ogsaa erkjende Muligheden af, at man kan tabe, men der foreligger da tillige et Erstatningskrav for Fideicommisset for ikke gjorte Bestillinger i 1866—67 og 1867—68, som det, hvis det Intet opnaaer ad den her foreslaaede Vet, ligeledes vil gjøre gjældende ved Process, og gaaer Sagen Staten imod betræffende Forpligtelsen ligesoverfor Hellebæk, følger deraf, at den ogsaa gaaer Staten imod med Hensyn til det Erstatningskrav, hvorom der er Spørgsmaal. Jeg maa derfor indtrængende anbefale det høie Thing her at følge Regje-

ringen, og det saameget mere, som det er, jeg vil ikke sige ifølge directe Foranledning fra Thingenes Side, men efter jævnlig gjentagne Ytringer om, at dette Forhold kunde ønskes afløst, at Regjeringen har indladt sig paa Forhandlinger med Fideicommisset. Disse have nu ved et Sammenstød af forskellige gunstige Omstændigheder heldigviis naaet en Afslutning, som det nu ligger i Nøgledagens Haand at kunne faae bragt til Endelighed, hvormod der er stor Sandsynlighed for, at Forholdet, dersom man denne Gang lader Sagen slippe fra sig, ikke vil stille sig nær saa gunstigt næste Gang. — Der er som en Indvending henviist til den Bevilling, jeg har begjært betræffende Gurre Sø samt Søerne i Teglstrup Hegn, idet man har sagt, at man ikke vilde komme til Afslutning med Fideicommisset, naar man gif ind derpaa. Nei, ganske vist bliver der Noget tilbage, nemlig den Fideicommissets reserverede Vandkraft, som det skal beholde, saalænge Værkerne paa Hellebæk drives; men naar de ophøre, falder den uden Videre tilbage tilbage til Staten. Den ærede Ordfører knyttede sin Tanke om, at Forholdet ikke blev opløst, selv om man gif ind paa det Forslag, her foreligger, til, at Værket vedbliver at beholde en vis Magt over Vandet i Gurre Sø; men hans Dom i denne Henseende hviler paa et urigtigt factist Grundlag, thi Vandet i Gurre Sø har ikke det Allernærmeste at gjøre med Hellebæk Geværfabrik. Det havde det i 1769, fordi man ikke da havde Vandkraft eller Mads nok til en Slibemølle ved Hellebæk, hvorfor man anlagde en saadan ved Gurre Na, og det er den, der nu er bleven til Havreholms Papirfabrik. Den ærede Ordfører vil altsaa see, at Vandet i Gurre Sø ikke har den mindste Betydning for Driften af selve Værket ved Hellebæk, for hvilket der nu er Tale om at reservere Vandkraften. Gurre Sø afgiver sit Vand til en ganske anden Side og kan slet ikke komme til at tages i Besiddelse af Værket ved Hellebæk. — Dersom Fideicommisset ikke havde sammenfnyttet disse Forslag fra Finantsministeriet og Krigsministeriet, idet det har for-